

Commissie start debat over efficiëntere besluitvorming sociaal beleid EU

Straatsburg, 16 april 2019

Vandaag brengt de Commissie een debat op gang over de manier waarop de besluitvorming van de EU op sociaal gebied efficiënter kan.

In zijn [toespraak over de Staat van de Unie in 2018](#) heeft Commissievoorzitter Juncker een uitvoerige herziening van alle *overbruggingsclausules* in de EU-Verdragen aangekondigd. In het kader daarvan zijn reeds drie mededelingen aangenomen: over [het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid](#) (september 2018), over [het fiscale beleid](#) (januari 2019) en over [het energie- en klimaatbeleid](#) (april 2019). De [mededeling over de overbruggingsclausules op het gebied van sociaal beleid](#) is de vierde.

Over de meeste gebieden van het sociaal beleid waarvoor de EU bevoegd is, mag bij gekwalificeerde meerderheid worden gestemd. Daardoor is in de loop der jaren een uitgebreid sociaal "acquis" ontstaan, waarvoor [deze Commissie belangrijke verdere stappen](#) heeft gezet. Voor een zeer beperkt aantal gebieden is echter nog steeds unanimiteit van de EU-lidstaten vereist en zijn bijzondere wetgevingsprocedures van toepassing, waarin het Europees Parlement zijn rol als medewetgever niet op voet van gelijkheid met de Raad speelt.

Valdis **Dombrovskis**, vicevoorzitter, bevoegd voor de euro en de sociale dialoog, belast met financiële stabiliteit, de financiële diensten en de kapitaalmarktenunie, zei hierover: "*Om in te spelen op de snelle veranderingen in de samenleving en de arbeidsmarkten, heeft de EU tijdige, flexibele en efficiënte besluitvorming voor haar sociaal beleid nodig. De mededeling van vandaag opent het debat over de manier waarop we hiervoor van bestaande bepalingen in de Verdragen gebruik kunnen maken. Het spitst zich toe op gevallen waarin de EU een duidelijke toegevoegde waarde heeft en heeft tot doel een cultuur van compromisbereidheid te creëren en besluitvorming die beantwoordt aan de behoeften van de burgers aan een eerlijke interne markt.*"

Marianne **Thyssen**, commissaris voor Werkgelegenheid, Sociale Zaken, Vaardigheden en Arbeidsmobiliteit, voegde daaraan toe: "*Ondanks hun verschillen hebben de lidstaten uiteindelijk allemaal hetzelfde doel voor ogen: een eerlijkere samenleving op basis van gelijke kansen en een toekomstbestendige sociale markteconomie. De wereld verandert snel. Daarom moeten we ten volle kunnen gebruikmaken van de beschikbare instrumenten om onze gemeenschappelijke uitdagingen aan te pakken.*"

Het feit dat op bepaalde verwante beleidsterreinen zowel stemming bij gekwalificeerde meerderheid als eenparigheid van stemmen worden gehanteerd, heeft geleid tot een ongelijke ontwikkeling van het sociale acquis. Terwijl de beschermingsnormen in het algemeen hoog en uitgebreid zijn, bestaan er op sommige vlakken lacunes in de bescherming. Bovendien speelt het Europees Parlement in bijzondere wetgevingsprocedures zijn rol als medewetgever niet op voet van gelijkheid. Vaak wordt het in die gevallen enkel geraadpleegd, hoewel het de burgers vertegenwoordigt die de rechtstreekse begunstigen zijn van het sociaal beleid van de EU. In tijden van snelle en soms diepgaande veranderingen is het belangrijker dan ooit dat de EU snel doeltreffende beleidsmaatregelen kan treffen.

Daarom lanceert de Commissie met deze mededeling een debat over een uitbreiding van het gebruik van stemming bij gekwalificeerde meerderheid op het gebied van sociaal beleid om de besluitvorming op gebieden waarvoor de EU al bevoegd is tijdiger, flexibeler en efficiënter te maken. Voor verschillende specifieke gebieden voorzien de EU-verdragen in deze mogelijkheid via de zogenoemde *overbruggingsclausules* (zie achtergrond). Deze clausules maken een verschuiving van eenparigheid naar gekwalificeerde meerderheid in bepaalde omstandigheden mogelijk.

In eerste instantie stelt de Commissie voor om, rekening houdend met de voordelen en uitdagingen van elk geval, te overwegen de *overbruggingsclausule* te gebruiken om gemakkelijker met gekwalificeerde meerderheid te besluiten over non-discriminatie. Dit zou een verdere ontwikkeling van gelijke bescherming tegen discriminatie ten goede komen. Het gebruik van de *overbruggingsclausule* kan in de nabije toekomst ook worden overwogen om aanbevelingen aan te nemen op het gebied van de sociale zekerheid en de sociale bescherming van werknemers. Dat zou de modernisering van en de convergentie tussen de socialebeschermingsstelsels in goede banen helpen leiden.

Een verschuiving naar besluitvorming met gekwalificeerde meerderheid verandert niets aan wie wat

doet. De reikwijdte van en de voorwaarden voor de uitoefening van de bevoegdheden van de EU blijven onveranderd. Zo blijven de lidstaten verantwoordelijk voor het bepalen van de kenmerken van hun eigen socialezekerheidsstelsels. De sociale partners behouden hun bevoegdheden en de nationale tradities op het gebied van de sociale dialoog blijven ongewijzigd. Zoals bepaald in de Verdragen, blijft de Unie enkel optreden waar het nodig is en waar zij een duidelijke meerwaarde kan bieden.

Om deze *overbruggingsclausule* te activeren, moet de Europese Raad met eenparigheid van stemmen besluiten, zonder bezwaren van de nationale parlementen en na goedkeuring door het Europees Parlement, overeenkomstig artikel 48, lid 7, van het Verdrag betreffende de Europese Unie.

Volgende stappen

De Commissie nodigt het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité, het Comité van de Regio's, de sociale partners en alle belanghebbenden uit om op basis van [de mededeling](#) een open debat te voeren over een uitbreiding van het gebruik van de besluitvorming met gekwalificeerde meerderheid van stemmen en de gewone wetgevingsprocedure op het gebied van sociaal beleid.

Achtergrond

Voor een beperkt aantal gebieden van het sociale beleid van de EU is nog steeds unanimiteit in de Raad vereist en zijn bijzondere wetgevingsprocedures van toepassing, waarin het Europees Parlement zijn rol als medewetgever niet op voet van gelijkheid speelt.

Het gaat om de volgende gebieden:

- non-discriminatie op verscheidene gronden (geslacht, ras of etnische afkomst, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd en seksuele gerichtheid);
- de sociale zekerheid en de sociale bescherming van de werknemers (met uitzondering van grensoverschrijdende situaties);
- de bescherming van werknemers tegen ontslag;
- de vertegenwoordiging en collectieve verdediging van de belangen van werknemers en werkgevers, en
- de werkgelegenheidsvoorwaarden voor onderdanen van derde landen die op wettige wijze op het grondgebied van de Unie verblijven.

Meer informatie

[Mededeling van de Europese Commissie: Efficiënter besluitvorming op het gebied van sociaal beleid: identificatie van gebieden waar kan worden overgestapt op besluitvorming met gekwalificeerde meerderheid](#)

[Memorandum: Efficiënter besluitvorming op het gebied van sociaal beleid: vragen en antwoorden](#)

[Factsheet \(EN\): Hoe kunnen we de besluitvorming over het sociaal beleid van de EU verbeteren?](#)

[Paper van het Europees Centrum voor politieke strategie over de "overbruggingsclausules"](#)

Volg Marianne Thyssen op [Facebook](#) en [Twitter](#)

Abonneer u op de gratis [e-nieuwsbrief](#) van de Europese Commissie over werkgelegenheid, sociale zaken en inclusie

IP/19/2118

Contactpersoon voor de pers:

[Christian SPAHR](#) (+32 2 295 61 53)

[Sara SOUMILLION](#) (+32 2 296 70 94)

Voor het publiek: [Europe Direct](#) per telefoon [00 800 67 89 10 11](#) of [e-mail](#)